Sbírka soudních rozhodnutí

STANOVISKO GENERÁLNÍHO ADVOKÁTA
MICHALA BOBKA
přednesené dne 27. října 2016 [1]

Věc C-551/15

Pula Parking d.o.o.
proti
Svenu Klausovi Tederahnovi

[žádost o rozhodnutí o předběžné otázce podaná Općinski sud u Puli-Pola (Městský soud v Pule, Chorvatsko)]

„Časová působnost unijního práva — Smlouva o poskytování služeb — Smlouva mezi subjektem ve veřejném vlastnictví a soukromou osobou — *Acta iure imperii* — Oblast působnosti nařízení (EU) č. 1215/2012 — Notářské a soudní činnosti — Pojem ‚soud'"

I – Úvod

1. Sven Klaus Tederahn (dále jen „žalovaný") má bydliště v Německu. V roce 2010 zaparkoval svůj vůz na parkovišti ve městě Pula v Chorvatsku. Za parkovací lístek nezaplatil. O pět let později společnost ve veřejném vlastnictví, Pula Parking d.o.o. (dále jen „Pula Parking" nebo „žalobkyně"), pověřená správou parkoviště, požádala státního notáře v Chorvatsku o nařízení exekuce proti žalovanému. Žalovaný podal proti rozhodnutí o nařízení exekuce námitku. V souladu s obvyklým vnitrostátním postupem byla poté věc postoupena příslušnému vnitrostátnímu soudu, kterým je Općinski sud u Puli-Pola (Městský soud v Pule, Chorvatsko), tj. předkládající soud v projednávané věci.

2. Předkládající soud se táže, zda věc spadá do oblasti působnosti nařízení (EU) č. 1215/2012 o příslušnosti a uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech (dále jen „nařízení") [2]. Konkrétně se táže na dvě věci. Zaprvé, zda vzhledem k tomu, že žalobkyně je ve veřejném vlastnictví a jedná na základě zmocnění orgánu veřejné moci, spadá projednávaná věc pod pojem občanské a obchodní věci? Zadruhé, vztahuje se na chorvatské notáře, kteří vydávají usnesení o nařízení exekuce, nařízení, jež se vztahuje na „rozhodnutí" vydaná „soudy"?

1 — Původní jazyk: angličtina.

2 — Nařízení Evropského parlamentu a Rady ze dne 12. prosince 2012 (Úř. věst. 2012, L 351, s. 1).

II – Právní rámec

A – *Právo EU*

1. Nařízení č. 1215/2012

3. Body odůvodnění tohoto nařízení jsou následujícího znění:

„10. Oblast působnosti tohoto nařízení by měla zahrnovat všechny hlavní věci spadající do oblasti občanského a obchodního práva kromě určitých přesně stanovených záležitostí […].

[…]

15. Pravidla pro určení příslušnosti by měla být vysoce předvídatelná a měla by vycházet ze zásady, podle které je příslušnost obecně založena na místě bydliště žalovaného. […]

16. Kromě místa bydliště žalovaného by měla existovat i jiná kritéria pro určení příslušnosti, založená na úzké vazbě mezi soudem a podanou žalobou nebo usnadňující řádný výkon spravedlnosti.[…]“

4. Článek 1 odst. 1 nařízení zní:

„Toto nařízení se vztahuje na věci občanské a obchodní bez ohledu na druh soudu. Nevztahuje se zejména na daňové, celní či správní věci ani na odpovědnost státu za jednání a opominutí při výkonu státní moci (*acta iure imperii*).“

5. Článek 1 odst. 2 vylučuje z oblasti působnosti nařízení řadu oblastí, včetně insolvenčních řízení, sociálního zabezpečení, rozhodčích řízení, vyživovacích povinností a závětí a dědění.

6. Článek 2 obsahuje definice, mimo jiné i tuto:

„a) ‚rozhodnutím' [se] rozumí každé rozhodnutí vydané soudem členského státu bez ohledu na to, je-li označeno jako rozsudek, usnesení, příkaz či nařízení výkonu rozhodnutí, jakož i rozhodnutí o nákladech řízení vydané soudním úředníkem.

Pro účely kapitoly III se „rozhodnutím“ rozumí předběžná nebo zajišťovací opatření nařízená soudem, který je podle tohoto nařízení příslušný rozhodovat ve věci samé. Tento pojem nezahrnuje předběžná nebo zajišťovací opatření, jež byla nařízena uvedeným soudem, aniž by byl žalovaný předvolán k soudu, ledaže bylo rozhodnutí obsahující uvedené opatření před jeho výkonem doručeno žalovanému.“

7. Článek 3 upřesňuje, že:

„Pro účely tohoto nařízení zahrnuje pojem ‚soud' tyto orgány v rozsahu, ve kterém jsou příslušné v záležitostech spadajících do oblasti působnosti tohoto nařízení:

a) v Maďarsku je tímto orgánem v případě zkráceného řízení o platebním rozkazu (fizetési meghagyásos eljárás) notář (közjegyző);

b) ve Švédsku je tímto orgánem v případě zkráceného řízení o platebním rozkazu (betalningsföreläggande) a pomoci (handräckning) vykonávající úřad (Kronofogdemyndighet).“

8. Článek 4 stanoví obecné pravidlo, podle kterého jsou příslušné soudy členského státu, ve kterém má žalovaný bydliště.

9. Článek 7 odst. 1 písm. a) stanoví, že pokud předmět sporu tvoří smlouva nebo nároky ze smlouvy, může být osoba žalována u soudu místa, kde závazek, o nějž se jedná, byl nebo měl být splněn. Článek 7 odst. 1 písm. b) upřesňuje, že místem plnění je v případě prodeje zboží místo, kam zboží podle smlouvy bylo nebo mělo být dodáno. V případě poskytování služeb je to místo, kde služby byly nebo měly být poskytnuty. Podle čl. 7 odst. 1 písm. c) se ve všech ostatních případech použije obecné pravidlo stanovené v čl. 7 odst. 1 písm. a).

10. Článek 24 odst. 1 druhý pododstavec stanoví, že v případě řízení, jejichž předmětem je nájem nemovitosti na dobu nejvýše šesti měsíců, jsou příslušné i soudy toho členského státu, v němž se nemovitost nachází.

11. Článek 66 stanoví, že se toto nařízení vztahuje na řízení zahájená ke dni 10. ledna 2015 nebo po něm.

B – *Vnitrostátní právo*

1. Zákon o exekuci

12. Podle článku 278 Ovršniho zakona (zákon o exekuci)[3] rozhodují notáři o návrzích na nařízení exekuce na základě veřejných listin v souladu s ustanoveními uvedeného zákona.

13. V souladu s čl. 279 odst. 1 a 3 zákona o exekuci je v případě exekučních titulů místně příslušným notář v obvodu (regionu), ve kterém má povinný bydliště nebo sídlo. Pokud je návrh na nařízení exekuce podán notáři, který není místně příslušný, soud takový návrh odmítne.

14. Podle předkládacího usnesení stanoví čl. 282 odst. 3 zákona o exekuci, že notář, ke kterému je ve stanovené lhůtě podána přípustná a odůvodněná námitka proti jím vydanému usnesení o nařízení exekuce, postoupí spis ke zvážení příslušnému soudu. Tento soud rozhodne o uvedené námitce v souladu s články 57 a 58 uvedeného zákona.

2. Parkovací vyhlášky

15. Podle předkládacího usnesení upravuje parkování v Pule vyhláška o výběru parkovného a o kontrole parkování na veřejných parkovištích ze dne 16. prosince 2009[4] a ze dne 11. února 2015 (dále jen „vyhláška o parkování“)[5].

16. Článek 1 odst. 2 vyhlášky o parkování stanoví, že technické a organizační úkoly, výběr parkovného, kontrolu parkování vozidel, údržbu a čištění, jakož i další činnosti související s placenými veřejnými parkovišti, provádí společnost Pula Parking. Jedná se o veřejnou obchodní společnost ve vlastnictví města Pula.

17. Vyhláška o parkování dále stanoví, že uživatelé parkovišť uzavírají smlouvu se společností Pula Parking, je jim vydán lístek platný po dobu 24 hodin a souhlasí s platnými všeobecnými podmínkami. Uživatelé mají osm dní na zaplacení parkovného, poté se částka zvyšuje o zákonné úroky z prodlení a právní výlohy.

3 — „Narodne novine“ (úřední věstník) č. 112/12, 25/13, 93/14.

4 — Službene novine Grada Pule (Úřední věstník města Pula č. 21/09).

5 — Službene novine Grada Pule (Úřední věstník města Pula č. 03/15).

III – Skutkové okolnosti, řízení a předběžné otázky

18. Dne 8. září 2010 zaparkoval žalovaný své auto na veřejném parkovišti ve městě Pula na chorvatském pobřeží. Při odjezdu nezaplatil 100 chorvatských kun (HRK) (cca 13 eur) za denní parkovací lístek. Tuto částku nezaplatil ani ve stanovené lhůtě osmi dnů, takže k uvedené částce začal přirůstat zákonný úrok z prodlení.

19. Dne 1. července 2013 přistoupilo Chorvatsko k Evropské unii.

20. Dne 27. února 2015 žalobkyně, společnost Pula Parking, která je ve vlastnictví města Pula a byla jí rozhodnutím orgánu veřejné moci svěřena správa dotyčného parkoviště, podala návrh na zahájení řízení k vymožení uvedeného dluhu. V tento den požádala notáře se sídlem v Pule o vydání usnesení o nařízení exekuce kvůli 100 HRK proti žalovanému, a to na základě „veřejné listiny“. Touto listinou byl výpis z účetnictví žalobkyně, ve kterém byl zaznamenán dluh žalovaného.

21. Požadované usnesení bylo vydáno dne 25. března 2015. Dne 21. dubna 2015 proti němu žalovaný vznesl námitku a v souladu s čl. 282 odst. 3 zákona o exekuci byla věc postoupena Općinskimu sudu u Puli-Pola (Městskému soudu v Pule), tj. předkládajícímu soudu. Žalovaný před tímto soudem tvrdil, že notář nebyl věcně ani místně příslušný k tomu, aby na základě veřejné listiny vydal usnesení o nařízení exekuce směřující proti státním příslušníkům jiných členských států Unie.

22. Za těchto okolností se Općinski sud u Puli-Pola (městský soud v Pule) rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžné otázky:

„1) Je nařízení (EU) č. 1215/2012 použitelné v projednávané věci, a to s ohledem na povahu vztahu mezi účastníky řízení?

2) Vztahuje se nařízení (EU) č. 1215/2012 […] i na příslušnost notářů v Chorvatské republice?“

23. Písemná vyjádření předložili žalobkyně, žalovaný, jakož i chorvatská, německá a švýcarská vláda a Evropská komise. Zúčastnění, kteří předložili písemná vyjádření, s výjimkou německé a švýcarské vlády, přednesli rovněž vyjádření na jednání, které se konalo dne 14. července 2016.

IV – Posouzení

A – *K přípustnosti*

1. Slučitelnost žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce s chorvatským právem

24. Podle žalovaného musí být tato žádost o rozhodnutí o předběžné otázce zamítnuta, neboť nesplňuje požadavky stanovené chorvatským právem. V této souvislosti zejména uvádí, že žádost byla vyhotovena ve formě dopisu, a nikoli formou usnesení soudu. Dodává, že tuto žádost napadl opravnými prostředky před vnitrostátními soudy.

25. Podle ustálené judikatury Soudní dvůr nezkoumá, „zda předkládací rozhodnutí bylo přijato v souladu s vnitrostátními pravidly upravujícími organizaci soudů a soudní řízení. Soudní dvůr se tudíž musí držet předkládacího rozhodnutí soudu členského státu, pokud nebylo zrušeno v rámci opravných prostředků případně stanovených vnitrostátním právem“ [6].

6 — Rozsudek ze dne 11. července 1996, SFEI a další (C-39/94, EU:C:1996:285, bod 24); viz také rozsudky ze dne 14. ledna 1982, Reina (C-65/81, EU:C:1982:6, bod 7) a ze dne 11. dubna 2000, Deliège (spojené věci C-51/96 a C-191/97, ER:C:2000:199, bod 29).

26. Tudíž pokud jde o konkrétní formu žádosti, výše citovaná judikatura potvrzuje, že se jedná o záležitost, o níž rozhodují výhradně vnitrostátní soudy. Dále, pokud jde o případný opravný prostředek podaný proti žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce na vnitrostátní úrovni, Soudní dvůr nebyl informován o tom, že by žádost o rozhodnutí o předběžné otázce v projednávané věci byla zrušena. Neobdržel ani žádné formální oznámení o podaném opravném prostředku. Dokud tedy není Soudní dvůr předkládajícím soudem informován o tom, že chce vzít svou žádost o rozhodnutí o předběžné otázce zpět[7], zůstává návrh na zahájení řízení před Soudním dvorem platně podán.

27. Z těchto důvodů nemůže být žádným z výše uvedených argumentů zpochybněna přípustnost žádosti předkládajícího soudu.

2. Použitelnost unijního práva ratione temporis

28. Předmětný smluvní závazkový vztah vznikl dne 8. září 2010. Chorvatsko přistoupilo k Evropské unii až dne 1. července 2013. Nařízení č. 1215/2012 vstoupilo v platnost dne 10. ledna 2015. Za těchto okolností vyvstává otázka, zda je toto nařízení použitelné *ratione temporis*.

29. V souladu s článkem 2 Aktu o přistoupení Chorvatska (dále jen „Akt o přistoupení“)[8] se dnem 1. července 2013[9] stalo unijní právo v Chorvatsku okamžitě závazným.

30. Podle jeho článku 66 se toto nařízení vztahuje „na řízení zahájená […] ke dni 10. ledna 2015 nebo po něm“.

31. V projednávané věci bylo exekuční řízení zahájeno dne 27. února 2015. Námitka proti tomuto řízení byla vznesena dne 21. dubna 2015.

32. Z výše uvedeného vyplývá, že pravidla upravující příslušnost a výkon obsažená v nařízení byla v Chorvatsku v rozhodné době, tj. ke dni zahájení řízení, plně použitelná, ať již je za tento den považován 27. únor 2015, nebo 21. duben 2015.

33. Není podstatné, že se projednávané exekuční řízení týká skutečností, které vznikly před přistoupením Chorvatska. Již dříve jsem při jiné příležitosti uvedl, že zásada okamžité použitelnosti unijního práva na přetrvávající právní vztahy připouští změny těchto vztahů v budoucnosti[10]. V kontextu projednávané žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce je důležitější ten důsledek, že v případě exekuce a procesních podmínek/pravidel je přirozené, že nová unijní pravidla jsou použitelná i na určitý skutkový stav předcházející přistoupení. Je obvyklé, že na vymáhání splatných pohledávek se vztahují pravidla platná v době zahájení exekučního řízení, a nikoli procesní pravidla platná v době podpisu původní smlouvy.

7 — Významné je samozřejmě rozhodnutí *předkládajícího soudu*, nikoliv rozhodnutí *odvolacího soudu*. V souladu s judikaturou Soudního dvora je tedy na předkládajícím soudu, aby vyvodil závěry z případného rozhodnutí o opravném prostředku podaném proti jeho žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce – viz rozsudek ze dne 16. prosince 2008, Cartesio (C-210/06, EU:C:2008:723, zejména body 93 a 97).

8 — Akt o podmínkách přistoupení Chorvatské republiky a o úpravách Smlouvy o Evropské unii, Smlouvy o fungování Evropské unie a Smlouvy o založení Evropského společenství pro atomovou energii (Úř. věst. 2012, L 112, s. 21).

9 — Nebyla-li v Aktu o přistoupení nebo v jeho přílohách stanovena jiná lhůta. V projednávané věci nejsou žádné takové výjimky použitelné.

10 — Viz moje stanovisko ve věci Nemec (C-256/15, EU:C:2016:619, body 25 až 44).

34. Tento závěr potvrzuje judikatura Soudního dvora týkající se časové působnosti unijních pravidel upravujících příslušnost a výkon. Například ve věci Collin [11] Soudní dvůr rozhodoval o situaci, kdy pracovní smlouva byla uzavřena a ukončena před vstupem v platnost Bruselské úmluvy, tj. úmluvy předcházející nařízení [12]. Řízení bylo zahájeno po vstupu [nařízení] v platnost. Soudní dvůr potvrdil, že k tomu, aby mohla být uplatňována pravidla upravující příslušnost a výkon, je „jedinou zásadní podmínkou […], aby soudní řízení bylo zahájeno po [dni vstupu uvedeného nařízení v platnost]“ [13].

35. Žalovaný tvrdí, že unijní právo není v projednávané věci použitelné *ratione temporis* a dovolává se usnesení Soudního dvora ve věci VG Vodoopskrba [14]. V uvedené věci Soudní dvůr rozhodl o nedostatku své pravomoci, avšak z toho důvodu, že předkládající soud požadoval výklad unijního práva, který se vztahoval k hmotněprávním ustanovením smlouvy uzavřené a podle všeho i částečně splněné před přistoupením Chorvatska k Evropské unii. To by bylo mohlo potenciálně vést k novému posouzení minulých událostí, k nimž došlo před přistoupením. Naproti tomu projednávaná věc se týká výhradně (probíhajícího a svou povahou budoucího) vymáhání podle všeho dlužné částky, přičemž je nesporné, že exekuční řízení bylo zahájeno až po přistoupení.

36. Z výše uvedených důvodů jsem toho názoru, že Soudní dvůr má *ratione temporis* pravomoc poskytnout odpověď na otázky položené předkládajícím soudem, jež se týkají výkladu nařízení č. 1215/2012.

3. Hypotetická povaha druhé otázky

37. Vyvstává otázka týkající se možné hypotetické povahy druhé otázky položené předkládajícím soudem. Touto otázkou se zabývám dále v bodech 56 až 61 v rámci celkového posouzení druhé předběžné otázky.

B – *K meritu věci*

1. První předběžná otázka

38. Předkládající soud se táže, zda projednávaná věc spadá do oblasti působnosti nařízení. V této souvislosti odkazuje na „právní povahu vztahů mezi účastníky řízení“. Rozumím tomu tak, že předkládající soud žádá o rozhodnutí, zda projednávaná věc spadá pod pojem „věci občanské a obchodní“, a to s ohledem na to, že žalobkyně je ve veřejném vlastnictví a jedná na základě zmocnění orgánu veřejné moci, a dále s ohledem na druh dotčené smlouvy.

39. Z důvodů, které uvedu níže, se domnívám, že nepochybně ano.

11 — Rozsudek ze dne 13. listopadu 1979, Sanicentral v. René Collin (C-25/79, EU:C:1979:255, bod 6). Judikatura rozvinutá v souvislosti s nařízením Rady č. 44/2001 ze dne 22. prosince 2000 o příslušnosti a uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech (Úř. věst. 2001, L 12, s. 1) a Bruselskou úmluvou ze dne 27. září 1968 o soudní příslušnosti a o výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech (Úř. věst. 1978, L 304, s. 36), tj. předchůdci nařízení č. 1215/2012, se použije obdobně na nařízení č. 1215/2012, pokud příslušná ustanovení „je možno považovat za rovnocenná“. Nutnost zajistit kontinuitu výkladu těchto nástrojů je ostatně připomenuta v bodě 34 odůvodnění nařízení č. 1215/2012. Viz například rozsudek ze dne 11. dubna 2013, Sapir a další (C-645/11, EU:C:2013:228, bod 31 a citovaná judikatura).

12 — Rozsudek ve věci Collin se týkal Bruselské úmluvy, avšak lze jej vztáhnout i na další věci. Článek 54 uvedené úmluvy rovněž výslovně předvídal její použití na řízení zahájená po jejím vstupu v platnost (viz poznámka pod čarou 11 výše). Z nedávné doby, pokud jde o časovou působnost, viz nařízení č. 1215/2012, a pokud jde o přistoupení nových členských států, stanovisko generální advokátky J. Kokott přednesené ve věci Kostanjevec (C-185/15, EU:C:2016:397, bod 24 a následující).

13 — Pokud jde o širší analogii, stejný přístup se uplatnil i v případě, kdy byly po přistoupení vymáhány (správní) poplatky uložené před přistoupením – viz rozsudek ze dne 14. ledna 2010, Kyrian (C-233/08, EU:C:2010:11).

14 — Usnesení ze dne 5. listopadu 2014, C-254/14, EU:C:2014:2354.

40. Pojem „věci občanské a obchodní“ je autonomním pojmem unijního práva [15]. Je „vymezen hlavně prvky, které charakterizují povahu právních vztahů mezi účastníky sporu nebo předmět tohoto sporu“ [16].

41. V projednávané věci žalobkyně pronajala parkovací místo žalovanému.

42. Žalovaný ve svém vyjádření tvrdí, že smlouva uzavřená mezi účastníky původního řízení je nájemní smlouvou, a nikoliv smlouvou o poskytnutí služeb. Z této kvalifikace podle něj vyplývá, že na žaloby podané na základě takové smlouvy se vztahuje kratší promlčecí lhůta. Z tohoto důvodu zpochybňuje, že by podle vnitrostátního práva měli pravomoc chorvatští notáři, a tvrdí, že podle chorvatského práva mají ve věcech nájemních smluv pravomoc soudy.

43. Ať již je relevance těchto argumentů jakákoli, je rozhodnutí o této otázce na vnitrostátním soudu. Tím není dotčena otázka, o níž má rozhodnout Soudní dvůr, a sice zda dotčená smlouva spadá do oblasti působnosti „občanských a obchodních věcí“ podle nařízení [17].

44. Na nájemní smlouvy i na smlouvy o poskytnutí služeb se v zásadě může vztahovat pojem „civilní a obchodní věci“, který „by měl zahrnovat všechny hlavní věci spadající do oblasti občanského a obchodního práva kromě určitých přesně stanovených záležitostí“ [18]. Výjimky musí být vykládány striktně [19].

45. Smlouva na poskytnutí parkovacího místa uzavřená mezi dvěma soukromými osobami by za obvyklých podmínek spadala do rámce pojmu občanské a obchodní věci. To však bylo zpochybněno, neboť žalobkyně je subjektem ve veřejném vlastnictví a její pravomoc jí byla svěřena aktem orgánu veřejné správy [20].

46. Vyvstává tedy otázka, zda je tímto uvedená smlouva mezi účastníky řízení vyloučena z oblasti působnosti nařízení.

47. Mám za to, že není, a to z následujících důvodů.

48. Článek 1 odst. 1 nařízení z oblasti působnosti výslovně vylučuje „daňové, celní či správní věci […] odpovědnost státu za jednání a opominutí při výkonu státní moci (*acta iure imperii*)“. Tato výjimka byla potvrzena a vymezena judikaturou, která stanoví, že „spory mezi orgánem veřejné správy a osobou soukromého práva nespadají do oblasti působnosti [nařízení] pouze tehdy, když tento orgán jedná v rámci výkonu veřejné moci“ [21].

49. V projednávané věci nic nenasvědčuje tomu, že by smlouva o parkování tentokrát představovala *acta iure imperii*, tj. úkon činěný při výkonu státní moci. Je pravdou, že žalobkyně vykonává činnost, která jí byla svěřena aktem orgánu veřejné správy. Nicméně tato činnost spočívající v pronajímání parkovacích míst představuje běžnou obchodní činnost. Tato činnost se automaticky nepřeměňuje na *acta iure imperii* na základě pouhé skutečnosti, že pověření k jejímu výkonu bylo uděleno aktem

15 — Rozsudek ze dne 15. února 2007, Lechouritou a další (C-292/05, EU:C:2007:102, bod 29 a citovaná judikatura).

16 — Rozsudek ze dne 11. dubna 2013, Sapir a další (C-645/11, EU:C:2013:228, bod 32 a citovaná judikatura).

17 — Mohl by tím být dotčen konkrétní základ pro určení příslušnosti v nařízení (článek 7 se týká smluv na poskytování služeb a článek 24 nájmu nemovitostí), na analýzu uvedenou dále to však nemá žádný vliv.

18 — Viz bod 10 odůvodnění nařízení.

19 — Viz například rozsudek ze dne 23. října 2014, flyLAL-Lithuanian Airlines (C-302/13, EU:C:2014:2319, bod 27).

20 — Viz výše body 15 a násl.

21 — Rozsudek ze dne 1. října 2002, Henkel (C-167/00, EU:C:2002:555, bod 26 a citovaná judikatura).

orgánu veřejné správy. Nic ve spisu nenasvědčuje tomu, že by žalobkyně při plnění svých úkolů vykonávala pravomoci, které by ji vyjímaly z působnosti právních předpisů použitelných na vztahy mezi soukromými osobami [22]. Z předkládacího usnesení vyplývá, že neexistence výjimky týkající se tohoto druhu smlouvy byla potvrzena nálezem Ustavniho sudu (Ústavní soud Chorvatska).

50. Kromě toho částka, kterou žalobkyně vymáhá od žalovaného, zřejmě představuje protiplnění za službu poskytnutou žalobkyní. Ze spisu nevyplývá, že se jedná o pokutu nebo sankci.

51. Tento závěr není zpochybněn skutečností, že žalobkyně je společností, která je zcela ve veřejném vlastnictví. Toto vlastnictví samo o sobě není srovnatelné se situací, kdy by uvedený členský stát uplatňoval výsady veřejné moc. Toto platí tím spíše v případě, kdy se subjekty vlastněné státem chovají jako každý jiný hospodářský subjekt, který působí na daném trhu [23].

52. Z výše uvedených důvodů navrhuji, aby Soudní dvůr na první otázku předkládajícího soudu odpověděl následovně: nařízení č. 1215/2012 je použitelné za takových okolností, jako jsou okolnosti projednávané věci, kdy je smlouva o užívání parkovacího místa uzavřena mezi soukromou osobou na straně jedné a subjektem ve vlastnictví veřejné správy na straně druhé, nejedná-li tato v rámci výkonu veřejné moci.

2. Druhá otázka

53. Prostřednictvím druhé otázky se předkládací soud táže, zda se nařízení týká také „příslušnosti notářů v Chorvatské republice“.

54. Předkládající soud výslovně neuvádí, která konkrétní ustanovení nařízení měl na mysli, když formuloval tuto otázku. Ve skutečnosti však byla položena otázka, zda mají chorvatští notáři, kteří vydávají usnesení o nařízení exekuce, postavení „soudů“ vydávajících „rozsudky“ ve smyslu nařízení.

55. Z důvodů uvedených níže jsem toho názoru, že notáři nepředstavují „soudy“ v tomto smyslu.

a) Přípustnost

56. Před posouzením merita této otázky je třeba se nejprve zabývat otázkou přípustnosti.

57. V projednávané věci vznesl žalovaný námitku proti usnesení, kterým notář nařídil exekuci. V důsledku toho přešla jurisdikce na chorvatské soudy. Vzhledem k tomu, že notář již není příslušný k projednání sporu, je druhá otázka předkládajícího soudu čistě hypotetická, a tudíž nepřípustná?

58. Jsem toho názoru, že nikoli.

59. Podle ustálené judikatury se na předběžné otázky položené vnitrostátním soudem vztahuje domněnka relevance [24]. Soudní dvůr může odmítnout rozhodnout o žádosti podané vnitrostátním soudem pouze tehdy, je-li zjevné, že žádaný výklad unijního práva nemá žádný vztah k realitě nebo předmětu sporu v původním řízení, jestliže se jedná o hypotetický problém nebo také jestliže Soudní dvůr nedisponuje skutkovými nebo právními poznatky nezbytnými pro užitečnou odpověď na otázky, které jsou mu položeny.

22 — Rozsudek ze dne 1. října 2002, Henkel (C-167/00, EU:C:2002:555, bod 30).

23 — Rozsudek ze dne 23. října 2014, flyLAL-Lithuanian Airlines (C-302/13, EU:C:2014:2319, bod 37).

24 — Viz nedávný rozsudek ze dne 11. listopadu 2015 Pujante Rivera (C-422/14, EU:C:2015:743, bod 20 a citovaná judikatura).

60. Podle mého názoru nebyla tato domněnka relevance v projednávané věci jednoznačně vyvrácena. Není jasné, jaké důsledky by měla pro vnitrostátní řízení negativní odpověď Soudního dvora na druhou otázku. Na straně jedné je možné, že v konečném důsledku by taková odpověď neměla žádný vliv, neboť věc je nyní projednávána před předkládajícím soudem a již ne před notářem. Na straně druhé by odpověď na druhou otázku mohla, a to jistě v případě záporné odpovědi, narušit celé vnitrostátní řízení. Tyto otázky se týkají vnitrostátního práva. Jejich posouzení přísluší vnitrostátnímu soudu, nikoli Soudnímu dvoru.

61. Podle mého názoru je tudíž druhá otázka přípustná.

b) K meritu

i) Poznámky týkající se úpravy nařízení č. 1215/2012 s ohledem na přistoupení Chorvatska

62. Pojem „soud“ není v nařízení definován. Nicméně článek 3 nařízení stanoví, že pojem „soud“ zahrnuje právě maďarské notáře v případě zkráceného řízení o platebním rozkazu a švédský vykonávající úřad v případě zkráceného řízení o platebním rozkazu a pomoci. Neobsahuje žádné podobné ustanovení odkazující na chorvatské notáře, kteří vydávají usnesení o nařízení exekuce.

63. Nařízení bylo přijato dne 12. prosince 2012, tj. několik měsíců před tím, než Chorvatsko dne 1. července 2013 přistoupilo k Evropské unii, avšak po 24. dubnu 2012, tj. po dni vyhlášení Aktu o přistoupení, který obsahuje seznam technických úprav sekundárního práva [25].

64. Lze argumentovat tím, že toto nařízení bylo přijato v určitém mezidobí: tj. příliš pozdě na to, aby bylo předmětem technických úprav v rámci procesu přistoupení, a příliš brzy na to, aby Chorvatsko mohlo ovlivnit jeho obsah jako členský stát Evropské unie.

65. S ohledem na to chorvatská vláda tvrdí, že jednoduše nebylo možné uvést notáře v článku 3 nařízení.

66. Chápu sice praktické otázky, na něž je poukazováno v souvislosti s načasováním tohoto nařízení, nepovažuji však za přípustné, aby měly vliv na výklad oblasti působnosti nařízení. Zásada právní jistoty vyžaduje, aby výklad ustanovení unijního práva vycházel z jejich znění. Případné nejednoznačnosti musí být řešeny s ohledem na kontext a účel daného ustanovení.

67. Neobvyklé okolnosti nejsou důvodem pro opuštění těchto obecných interpretačních pravidel. Z okrajových případů se vyvozují nesprávná obecná pravidla. Nelze připustit, aby záměry členského státu, které byly údajně zmařeny vzhledem k načasování, pokřivily výklad unijního práva, který musí být jednotný ve všech členských státech a pro všechny členské státy [26].

25 — Viz příloha III Aktu o přistoupení.

26 — Je třeba připomenout, že nic nebrání členskému státu, aby se pokusil tyto záměry převést do závazných právních předpisů, a to prostřednictvím obvyklých legislativních postupů na úrovni Unie.

ii) Představují chorvatští notáři, kteří vydávají usnesení o nařízení exekuce, „soudy“ vydávající „rozhodnutí“?

– Neexistence ustálené definice „soudu“

68. „Rozhodnutí“ jsou v nařízení definována velmi široce. Tato definice je jasně oddělena od všech vnitrostátních kvalifikací toho, co je „rozhodnutím“, souslovím: „bez ohledu na to, je-li označeno jako rozsudek“ [27]. Kromě toho ostatní jazykové verze používají spíše obecný výraz, který je bližší širšímu anglickému výrazu „rozhodnutí“ [například „décision“ (francouzská), „Entscheidung“ (německá), beslissing (holandská), „rozhodnutí“ (česká)]. Příklady takových „rozhodnutí“ uvedené v nařízení jsou různé: „rozsudek, usnesení, příkaz nebo nařízení výkonu rozhodnutí, […] rozhodnutí o nákladech řízení […]“. „Nařízení výkonu rozhodnutí“ je tudíž výslovně uvedeno.

69. Nicméně rozhodnutí jsou „rozhodnutími“ ve smyslu nařízení pouze jsou-li vydána „soudy“ [28]. Pojem „soud“ [29] není v nařízení definován.

70. Při posuzování z *institucionálního* hlediska by přirozený význam výrazu „soudy“ nezahrnoval notáře, kteří nejsou „soudním orgánem“ [30], tj. nejsou součástí soudního systému [31]. Z *funkčního* hlediska jsou v samotném unijním právu uznávány „zásadní rozdíly“ mezi funkcí notáře a soudu v rámci právních systémů [32]. Notáři sice mohou v některých zvláštních případech vykonávat soudní funkce, není to však jejich typická nebo hlavní úloha. V důsledku toho, i když spíše z funkčního hlediska, nepředstavují notáři soudy „v pravém [běžném] slova smyslu“ [33].

71. V projednávané věci je však důraz, který by měl být kladen na přirozený význam výrazu „soud“, nepochybně zmírněn růzností překladů příslušného výrazu v jednotlivých jazykových verzích. Například chorvatská verze obsahuje „soudy“ (sud), francouzská „orgány nadané jurisdikcí“ (juridiction), španělská „soudní orgán“ (órgano jurisdiccional), německá soudy (Gericht), česká soudy (soud), italská soudní orgány (autorità giurisdizionale).

72. Vzhledem k tomu, že přirozený význam těchto pojmů není zcela jednoznačný, budu se před tím, než navrhnu další postup v projednávané věci, dále zabývat dvěma klíčovými hledisky, tj. kontextem a účelem nařízení.

73. Zaprvé za návodný lze považovat článek 3 nařízení. Ten výslovně označuje maďarské notáře a švédský vykonávající úřad (při přijímání některých aktů) za „soudy“, a to „pro účely tohoto nařízení“.

27 — Rozsudek ze dne 15. listopadu 2012, Gothaer Allgemeine Versicherung a další (C-456/11, EU:C:2012:719, bod 26 a násl.).

28 — Ze samotného výrazu „judgment“ v angličtině (a v chorvatštině „sudska odluka“) vyplývá druh subjektu, který má tento akt přijmout. Další požadavek stanovený v čl. 2 písm. a) nařízení, podle kterého rozhodnutí musí být vydáno soudy *„členského státu“* není v projednávané věci předmětem sporu.

29 — Anglická verze nařízení používá pojmy „soud“ a „soud a tribunál“ zaměnitelně. V tomto stanovisku budu činit obdobně. Ostatní jazykové verze jsou konzistentnější a používají pouze jeden výraz.

30 — Rozsudky ze dne 2. června 1994, Solo Kleinmotoren (C-414/92, EU:C:1994:221, bod 17) a ze dne 14. října 2004, Mærsk Olie & Gas (C-39/02, EU:C:2004:615, bod 45).

31 — Pojem „rozhodnutí“ se vztahuje i na některé akty přijaté „soudním úředníkem“. Tyto úředníky lze tudíž považovat za součást „soudu“ (viz rozsudek ze dne 2. června 1994, Solo Kleinmotoren (C-414/92, EU:C:1994:221, body 16 a 17). Nicméně v projednávané věci byla pravomoc nařizovat exekuci přenesena *externě* na notáře, tj. mimo institucionální soudní strukturu, a nikoli *interně* v rámci struktury soudu.

32 — Rozsudek ze dne 1. října 2015, Erste Bank Hungary (C-32/14, EU:C:2015:637 v bodě 47).

33 — Viz dvacátý bod odůvodnění nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 650/2012 ze dne 4. července 2012 o příslušnosti, rozhodném právu, uznávání a výkonu rozhodnutí a přijímání a výkonu veřejných listin v dědických věcech a o vytvoření evropského dědického osvědčení (Úř. věst. 2012, L 201, 27. 7. 2012, s. 107).

74. Tento přístup představuje významný signál, že normotvůrce neměl za to, že se na maďarské notáře a švédský vykonávající úřad automaticky vztahuje pojem „soud“ [34]. V opačném případě by jejich uvedení na tomto seznamu postrádalo smysl. Článek 3 zřejmě představuje výjimku rozšiřující přirozený význam pojmu „soud“.

75. Tudíž na rozdíl od tvrzení chorvatské vlády, by článek 3 neměl být podle mého názoru vykládán tak, že uvádí pouze hraniční případy. I proto, že jak bylo uvedeno výše, notáři (a vykonávající úřady) [35] nejsou „soudy“ v běžném smyslu tohoto výrazu. Navíc, pokud by notáři byli běžně považováni za „soudy nebo tribunály“, *quod non*, není jasné, proč by bylo nutné tuto skutečnost výslovně uvádět, a to pouze v souvislosti s konkrétní funkcí, kterou vykonávají maďarští notáři, nikoli však ve vztahu k ostatním funkcím nebo notářům v ostatních členských státech [36].

76. Struktura a znění článku 2 a článku 3 nařízení zřejmě potvrzují vyloučení notářů z pojmu „soud“.

77. Zadruhé bez zajímavosti nejsou ani obdobné právní předpisy, které se týkají příslušnosti, uznávání a výkonu ve specifických oblastech (a obecně ve věcech občanského soudního řízení) [37]. Tyto nástroje nabízejí řadu rozdílných přístupů. Několik z nich obsahuje výslovné definice „soudu“, které jsou široké a rozmanité [38] (mohou také používat a definovat různé výrazy) [39]. Jiné nedefinují samotný základní pojem, ale obsahují specifikace, například seznam konkrétních útvarů, které by měly být v každém případě považovány za „soudy“ [40]. Tak tomu je v případě nařízení č. 1215/2012 [41].

78. V projednávané věci se jedná o to, že napříč jednotlivými nástroji v oblasti unijního civilního řízení existuje malá horizontální shoda, natož jednotnost. Systémový přístup tak nemůže být příliš užitečný. Pojem „soud“ zjevně silně závisí na legislativním kontextu a účelu jednotlivých opatření. V některých případech je zjevné úsilí zavést konkrétní *ad hoc* definici, zatímco v jiných je používán obecný nedefinovaný výraz (doplněný specifikacemi).

79. Je tedy třeba opatrnosti při přenášení definic *en bloc* do dalších oblastí, jež mají specifický kontext. Stejně tak se jeví obtížným stanovit jedinou všeobjímající unijní definici pojmu „soud“.

34 — Z dokumentů týkajících se přípravných prací nevyplývá důvod vložení článku 3.

35 — Jejichž samotný název by mohl vést k názoru, že jsou součástí výkonné moci, nikoli moci soudní. V obdobné právní úpravě jsou označovány za „správní orgán“ (viz níže poznámka pod čarou 41).

36 — Je třeba uvést, že maďarští notáři nejsou uvedeni v odpovídajícím čl. 4 odst. 7 nařízení (ES) č. 805/2004 Evropského parlamentu a Rady ze dne 21. dubna 2004, kterým se zavádí evropský exekuční titul pro nesporné nároky (Úř. věst. 2004, L 143, s. 15, Zvl. vyd. 19/7, s. 38). Viz také *a contrario* poznámku pod čarou 33 výše k dvacátému bodu odůvodnění nařízení č. 650/2012.

37 — Viz například nařízení č. 805/2004 (evropský exekuční titul); nařízení č. 650/2012 (dědické věci); Luganská úmluva ze dne 16. září 1988 o příslušnosti a uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech (Úř. věst. L 339, 21. 12. 2007, s. 3); nařízení Rady (ES) č. 2201/2003 ze dne 27. listopadu 2003 o příslušnosti a uznávání a výkonu rozhodnutí ve věcech manželských a ve věcech rodičovské zodpovědnosti a o zrušení nařízení (ES) č. 1347/2000 (Úř. věst. L 338, 23. 12. 2003, s. 1, Zvl. vyd. 19/06, s. 243); nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1896/2006 ze dne 12. prosince 2006, kterým se zavádí řízení o evropském platebním rozkazu (Úř. věst. L 399, 30. 12. 2006, s. 1); nařízení Rady (ES) č. 4/2009 ze dne 18. prosince 2008 o příslušnosti, rozhodném právu, uznávání a výkonu rozhodnutí a o spolupráci ve věcech vyživovacích povinností (Úř. věst. L 7, 10. 1. 2009, s. 1); nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 606/2013 ze dne 12. června 2013 o vzájemném uznávání ochranných opatření v občanských věcech (Úř. věst. L 181, 29. 6. 2013, s. 4) a nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007 ze dne 11. července 2007, kterým se zavádí evropské řízení o drobných nárocích (Úř. věst. L 199, 31. 7. 2007, s. 1).

38 — Viz například pojem „soud“ může být definována z hlediska oblasti působnosti nařízení podle čl. 2 odst. 1 nařízení č. 2201/2003 i čl. 3 odst. 2 nařízení č. 650/2012. V obou případech mají členské státy povinnosti oznámit Komisi (mimosoudní) orgány, na něž se vztahuje definice „soudu“ (nařízení č. 650/2012, článek 79, nařízení č. 2201/2003, článek 68). Jiný přístup zahrnuje přímý respekt k definicím členského státu (to znamená, že soudy jsou orgány, jež jsou takto jednotlivými jurisdikcemi označeny). To je případ článku 62 Luganské úmluvy, na nějž se výslovně odvolávaly německá a švýcarská vláda.

39 — Viz například čl. 3 odst. 4 nařízení č. 606/2013, který definuje „vydávající orgán[y]“ jako „soudní orgán[y]“ a některé další orgány, jejichž opatření mohou být „přezkoumána soudním orgánem a mají stejnou platnost a účinky jako rozhodnutí soudního orgánu ve stejné věci“.

40 — V nařízení č. 861/2007 byl použit ještě jiný přístup. Toto nařízení neobsahuje definici základního pojmu „soud“, ale v bodech odůvodnění uvádí například, že soud musí být obsazen osobou oprávněnou k výkonu funkce soudce a ctít právo na spravedlivý proces a rovněž zásadu sporného řízení (body 9 a 27 odůvodnění).

41 — Jak vyplývá z jeho článku 3. Viz též nařízení č. 805/2004. Nařízení č. 4/2009 nedefinuje „soud“, ale uvádí, že mezi „soudy“ patří „správní orgány“, které jsou uvedeny v příloze X (tento seznam zahrnuje i švédský vykonávající úřad).

80. Zároveň, jak poznamenaly zejména Komise a chorvatská vláda, pojem „soud“ použitý v čl. 2 písm. a) nařízení je stejný jako v článku 267 SFEU. Zdá se, že ve většině jazykových verzí je používán výraz, který je identický s výrazem tradičně používaným pro označení útvarů, jež mohou Soudnímu dvoru předložit žádost o rozhodnutí o předběžné otázce.

81. K článku 267 SFEU existuje četná judikatura. Nicméně její vztažení *en bloc* na další oblasti se jeví problematickým. V určitém rozsahu je jistě možné [42], je však třeba mít vždy na paměti, že definice v článku 267 SFEU byla vytvořena v jiném kontextu a k rozdílným účelům. To znamená, že přístup podle článku 267 SFEU lze považovat za užitečný výchozí bod. Přinejmenším zachycuje základní charakteristiky instituce, která smí být nazývána „soudem“.

– *Návrh dvoustupňové definice*

82. Jak by tedy měl být pojem „soud [nebo tribunál]“ definován v kontextu nařízení č. 1215/2012? Čím se mají vnitrostátní soudy, které mají uznávat a vykonávat akty vydané zahraničními subjekty, řídit při rozhodování o tom, zda jsou tyto útvary „soudy“?

83. S ohledem na konkrétní účely čl. 1215/2012 navrhuji dvoustupňový přístup k pojmu „soud“, který se skládá z:

— výchozí *institucionální* definice (založené na prostém odkazu na uznávané soudní struktury členských států),

— korigované, ve výjimečných případech prostřednictvím unijního práva, *funkční* definice (sestávající z kritérií stanovených článkem 267 SFEU, ovšem uplatňovaných restriktivně).

84. Tento dvoustupňový přístup, který by mohl být také jednoduše označen jako „institucionální definice s pojistkou“, by byl podle mého názoru nejvhodnější pro specifické účely nařízení č. 1215/2012. Na straně jedné umožňuje rychlé projednání naprosté většiny běžných každodenních případů. Na straně druhé umožňuje, aby složitější případy byly řešeny s ohledem na stávající judikaturu Soudního dvora, i když uplatňovanou v mírně pozměněné podobě.

85. Výchozí definice pojmu „soud“ by měla jednoduše vycházet z institucionálního přístupu: „soud“ je soudním orgánem členského státu. Je to subjekt, který je součástí soudního systému členského státu a jako takový uznaný [43].

86. Tento institucionální přístup k definici „soudu“ je podporován stávající judikaturou Soudního dvora [44]. Skutečnost, zda je zkoumaný útvar „soudem“, není obvykle předmětem diskuse. Jako příklad ze soudní praxe lze uvést, že za „soudy“ jsou *samozřejmě* považovány anglický High Court of Justice [45], nizozemský Arondissementsrechtsbank (okresní soud) [46] nebo francouzský krajský soud (Tribunal de Grande Instance) [47].

42 — Viz rozsudek ze dne 19. září 2006, Wilson (C-506/04, EU:C:2006:587, body 47 a 48), ve kterém byla pro účely výkladu sekundárního práva převzata definice vytvořená podle článku 267 SFEU.

43 — V projednávané věci to sice není relevantní, ale taková definice by v zásadě neměla vylučovat soudy společné několika členským státům, jako je Soudní dvůr Beneluxu (viz jedenáctý bod odůvodnění nařízení).

44 — Viz rozsudky ze dne 2. června 1994, Solo Kleinmotoren (C-414/92, EU:C:1994:221, bod 17) a ze dne 14. října 2004, Mærsk Olie & Gas (C-39/02, EU:C:2004:615, bod 45). V těchto případech Soudní dvůr používá pojem „soudní orgán“ zřejmě jako synonymum pro výraz „soud“.

45 — Rozsudek ze dne 2. dubna 2009, Gambazzi (C-394/07, EU:C:2009:219).

46 — Rozsudek ze dne 14. října 2004, Maersk Olie & Gas (C-39/02, EU:C:2004:615).

47 — Rozsudek ze dne 21. května 1980, Denilauler (C-125/79, EU:C:1980:130).

87. V uvedených případech byl diskutován spíše druh zvoleného postupu a to, zda výsledné opatření představuje „rozhodnutí“ ve smyslu nynějšího čl. 2 písm. a) nařízení. To může být sporné například s ohledem na povahu *ex parte* rozhodnutí nebo prozatímní povahu řízení. Jinými slovy, „funkční“ nebo „procesní“ analýza je vyhrazena především pro posouzení daného *aktu*, nikoli *orgánu*, který ho přijímá.

88. Nejdůležitější je asi to, že výchozí institucionální definice „soudu [nebo tribunálu]“ je nejen v souladu s přirozeným významem tohoto výrazu, ale také nejlépe odráží účel nařízení. Tím je vzájemné uznávání, jakož i rychlost a předvídatelnost výkonu spravedlnosti. Jeho předpokladem je jednoduchost. Je zřejmé, že k jeho dosažení není vhodná individuální analýza každého případu. Vyžaduje rovněž důvěru. V případě, že útvar je zjevně součástí (nebo zjevně není součástí) soudních orgánů vydávajícího členského státu, proč by vykonávající členský stát v jiných než naprosto výjimečných případech tuto skutečnost zpochybňoval [48]?

89. K tomuto obecnému účelu se připojuje ještě operativní hledisko: v případě, že by výchozí definice „soudu“ pro účely nařízení č. 1215/2012 měla být autonomní definicí unijního práva, předpokládal by Soudní dvůr, že vnitrostátní soudy budou ověřovat splnění všech prvků této definice v každém jednotlivém případě, ve kterém je požadováno uznání podle uvedeného nařízení? Měl by každý soud prvního stupně v členském státě X požádaný o výkon rozhodnutí začít ověřovat, zda je soud prvního stupně v členském státě Y, který dané rozhodnutí vydal, nezávislým a nestranným orgánem soudní povahy, zřízeným trvale zákonem a řízení před ním má kontradiktorní povahu?

90. Rozumná odpověď zní jednoznačně „ne“. To znamená, že výchozí přístup musí být institucionální: u soudů, které jsou součástí běžného soudního systému členského státu, se jednoduše předpokládá, že jsou „soudy“ pro účely nařízení č. 1215/2012, aniž je nutné provádět další ověřování. I zde se jedná o projev vzájemné důvěry: není-li důrazně a jasně uvedeno jinak, to, co označujete za soud vy, budu mít za soud i já.

91. Výchozí institucionální definice má ještě další důležité praktické důsledky: umožňuje *vnitřní delegaci* v rámci vnitrostátních soudů, zejména soudů prvního stupně. Skutečnost, že opatření vydané jménem orgánu je podepsáno soudním úředníkem, asistentem soudce nebo jiným úředníkem soudu k tomu řádně oprávněným podle vnitrostátních právních předpisů, typicky v případě souhrnných řízení, nesporných řízení nebo řízení o drobných pohledávkách, nezpochybňuje klasifikaci daného orgánu jako „soudu“. Přesněji řečeno, to, kdo rozhoduje či podepisuje, může mít význam při určování, zda dané opatření představuje „rozhodnutí“, to je ovšem jiná otázka.

92. Naopak rozhodne-li se členský stát delegovat soudní funkci *externě*, tj. mimo soudní systém, subjekt, na nějž byla tato funkce delegována, se pouze na základě této delegace nestává „soudem“.

93. Nezohlednění tohoto rozlišení by podle mého názoru bylo v rozporu s přirozeným významem pojmu „soud“, jakož i se strukturou článků 2 a 3 nařízení. Mělo by rovněž velmi nežádoucí a nepraktické důsledky.

94. Výchozí pravidla sice představují nejlepší praktické řešení, jak přistupovat k většině případů [49], problém tím však není zcela vyřešen. Vždy mohou nastat neočekávané a výjimečné situace. Kromě toho přijetí čistě vnitrostátní institucionální definice pojmu „soud“ by v konečném důsledku zcela záviselo na členských státech a jejich volbě struktury soudního systému. Tím by byl popřen unijní

48 — Tím samozřejmě není vyloučeno, aby příslušný akt byl klasifikován jako „rozhodnutí“.

49 — To potvrzuje skutečnost, že ačkoli Bruselská úmluva vstoupila v platnost před více než 40 lety, Soudní dvůr se doposud nezabýval konkrétním významem pojmu „soud“ v tomto kontextu.

původ tohoto pojmu [50]. Zároveň není vzhledem k jeho účelu vhodné vytvořit v rámci unijního práva samostatný, zcela autonomní pojem „soud“. Z výše uvedených důvodů by to rovněž vedlo ke vzniku řady praktických problémů. Definice tudíž vyžaduje, aby právo na vnitrostátní i unijní úrovni odpovídalo prvnímu i druhému stupni zde navrhovaného přístupu.

95. Pokud jde o druhý stupeň navrhovaného přístupu, umím si představit (nejméně) dvě situace, kdy by výchozí institucionální definice mohla být *výjimečně* zpochybněna a došlo by na podrobnější posouzení, zda orgán je či není soudem.

96. Zaprvé rozhodnutí v občanských a obchodních věcech, která v zásadě spadají do věcné působnosti nařízení, byla *interně* delegována v rámci soudního systému členského státu, avšak takovým způsobem, který v ostatních členských státech vyvolává vážné a zjevné obavy ústavněprávní povahy. V rámci této kategorie si lze představit dvě situace: členský stát bude usilovat o to, aby jako „obecné soudy“ v jeho soudním systému byly označeny instituce nebo jednotlivci, kteří jsou jednoduše bez ohledu na jejich formální kvalifikaci nepřijatelní jako soudy pro jiné členské státy [51]. Anebo, opět za skutečně výjimečných okolností, je možné, že by obecné soudy členského státu byly stiženy takovou nefunkčností, která by činila automatické vzájemné uznávání problematickým [52]. V obou těchto případech by posouzení příslušných orgánů vycházející z autonomního pojmu unijního práva mělo poskytnout potřebnou korekci.

97. Zadruhé činnost, která by mohla být považována za soudní funkci, byla delegována *externě* na subjekt, který na první pohled není součástí soudního systému členského státu. Dá se předpokládat, že tento druhý případ bude mnohem pravděpodobnější než ten předchozí. O takový případ se zřejmě jedná i v projednávané věci. Opět by mělo být možné se opřít o propracovanější definici „soudu“, která vychází pouze z unijního práva.

98. Jak by měla tato definice znít? Z výše uvedených důvodů považuji za nevhodné přenášet obecné definice, které byly vytvořeny v odlišných kontextech jiných nástrojů sekundárního práva.

99. Zároveň, jak již bylo uvedeno (bod 80 tohoto stanoviska), v nařízení č. 1215/2012 je použita doslova stejná terminologie jako v článku 267 SFEU.

100. Existují dobré normativní a pragmatické důvody, proč neobjevovat již objevené, tj. nevytvářet zcela nové definice. Z normativního hlediska představuje soudržnost práva důležitý prvek předvídatelnosti a legality. Jak je uvedeno výše v bodech 77 a 78, tato oblast se již nyní vyznačuje vysokým stupněm definičního partikularismu. Vhodnější je tedy zřejmě postup, v rámci kterého je usilováno o postupné sjednocení jednotlivých nástrojů, nikoliv ten, kdy je bez dalšího vytvářena další nová definice. Pragmaticky řečeno, kritérium stanovené v článku 267 SFEU již docela dobře zachycuje typické vlastnosti orgánu soudní povahy, který by mohl být považován za „soud“.

50 — To skutečně v případě nařízení č. 1215/2012 nebylo záměrem, což naznačuje skutečnost, že původní návrh nařízení předložený Komisí obsahoval definici „soudu“ jako „jakéhokoliv orgánu určeného členským státem“ [návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o příslušnosti a uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech, COM(2010) 0748 final – COD 2010/0383, čl. 2 písm. c)]. Tato definice však nebyla v textu ponechána.

51 — Jako příklad v této kategorii lze uvést řadu zjevně absurdních příkladů. Důležitější je však zdůraznit účel autonomní unijní definice v takových případech, která nemusí být hlavně v zájmu Unie, ale především v zájmu ostatních členských států.

52 — Pokud jde o širší analogii, viz rozsudek ze dne 5. dubna 2016, Aranyosi a Căldăraru (spojené věci C-404/15 a C-659/15 PPU, EU:C:2016:198, body 98 a následující).

101. Ve světle výše uvedeného navrhuji, aby v takových věcech, jako je projednávaná věc, kdy došlo ke zpochybnění výchozí institucionální klasifikace daného orgánu, mohla být tato klasifikace přehodnocena na základě charakteristik používaných k označení „soudů“ v souvislosti s judikaturou Soudního dvora k článku 267 SFEU. To znamená určení, zda dotyčný vnitrostátní orgán vykazuje všechny individuální charakteristiky tradičně vyjmenované v uvedené definici, tj.: zda je takový orgán zřízen zákonem, zda se jedná o stálý orgán, zda má obligatorní jurisdikci, zda má řízení před ním kontradiktorní povahu, zda uvedený orgán aplikuje právní předpisy a zda je nezávislý [53].

102. Nicméně snaha vyhnout se vynalézání již vynalezeného nevylučuje, aby bylo změněno či přizpůsobeno použití vynálezu. V projednávané věci takové přizpůsobení nespočívá v tom, *jaká* kritéria by měl být použita, ale v tom, *jakým způsobem* by měla být použita v konkrétním kontextu nařízení č. 1215/2012.

103. Přizpůsobení, které navrhuji v projednávané věci, zohledňuje rozdílné cíle mechanismu řízení o předběžné otázce na straně jedné a nařízení na straně druhé. V rámci řízení o předběžné otázce je veden dialog mezi soudy a prosazována jednotnost unijního práva. Nařízení je nástroj vzájemného uznávání a volného pohybu soudních rozhodnutí, vedené cíli rychlosti, jednoduchosti a předvídatelnosti [54], ovšem založené na vzájemné důvěře, jež odpovídá standardům soudní ochrany.

104. Tento rozdíl, pokud jde o cíl, se musí samozřejmě odrážet v rozdílném přístupu ke způsobu uplatňování týchž kritérií. V kontextu přípustnosti řízení o předběžné otázce by tato praxe mohla být označena jako poněkud shovívavý přístup „v případě pochybností je otázka přípustná“. V rámci staršího popisu této pružnosti, svou povahu spíše literárního, bylo naznačeno, že by mohla být přijata i žádost o rozhodnutí o předběžné otázce, kterou by podal Sancho Panza jednající jako guvernér ostrova Barataria [55].

105. Nicméně s ohledem na velmi odlišný kontext a účel nařízení, tatáž kritéria musí být podle mého názoru uplatňována *restriktivně*. Vzájemná důvěra vyžaduje jasnost a ujištění, která v hraničních případech, kdy je požadován výkon aktů orgánu členského státu, poskytují dostatečné záruky nezávislosti, nestrannosti, kontradiktornosti řízení a celkové respektování práv na obhajobu. Faktory uvedené výše (v bodě 101) by proto neměly být považovány za volitelné nebo více či méně důležité prvky celkového posouzení. Domnívám se, že by měly být považovány za kontrolní seznam kritérií.

106. Jinými slovy, ve specifickém kontextu nařízení č. 1215/2012 by ve druhém stupni případného funkčního posouzení povahy vnitrostátního orgánu měl být uplatňován *restriktivní* přístup: musí být splněna všechna kritéria, a to bez možnosti kompenzace nebo globálního posouzení [56].

107. Na závěr stručné shrnutí po vzoru donkichotské metafory uvedené výše: rozšířit definici soudu podle článku 267 SFEU a přijmout předběžnou otázku, kterou by podal Sancho Panza ve funkci guvernéra ostrova Barataria, by bylo možné. Koneckonců na poskytování odpovědí na otázky podporující jednotu a srozumitelnost práva, by obecně mělo být pohlíženo pozitivně. Něco jiného je však vykonávat rozhodnutí vydaná guvernérem Sancho Panzou vůči jednotlivcům na různých ostrovech.

53 — Viz například rozsudek ze dne 17. září 1997, Dorsch Consult (C-54/96, EU:C:1997:413, bod 23), který byl nedávno potvrzen rozsudkem ze dne 24. května 2016, MT Højgaard a Züblin (C-396/14, EU:C:2016:347, bod 23).

54 — Rozsudek ze dne 15. listopadu 2012, Gothaer Allgemeine Versicherung a další (C-456/11, EU:C:2012:719, bod 26).

55 — Viz stanovisko generálního advokáta D. Ruiz-Jarabo Colomera ve věci De Coster (C-17/00, EU:C:2001:366, bod 14).

56 — Vnitrostátní soudy v hraničních případech samozřejmě mohou (a v některých případech musí) konzultovat Soudní dvůr podle článku 267 SFEU.

– Použití v projednávané věci

108. V daném případě s ohledem na žádost o rozhodnutí o předběžné otázce a vyjádření předložená Soudnímu dvoru chorvatští notáři v projednávané věci zřejmě neodpovídají výchozí institucionální definici „soudu“.

109. Mohli by přesto být klasifikováni jako „soudy“ v rámci druhého stupně navrhovaného přístupu, tj. na základě „seznamu kritérií podle článku 267 SFEU“?

110. Některá z těchto kritérií jsou v projednávané věci pravděpodobně splněna, jak uvedla zejména chorvatská vláda. Rozhodnutí o tom, zda tomu tak je, musí nakonec učinit vnitrostátní soud.

111. Mám nicméně za to, jak uvedla Komise a bylo dále diskutováno na jednání, že řízení před chorvatskými notáři, popsané v žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce, nemá *kontradiktorní* povahu. Pojmově tomu tak skutečně je, neboť jurisdikce v každém konkrétním sporu musí být přenesena na soud na základě čl. 282 odst. 3 zákona o exekuci.

112. V případě použití definice „soudu“ podle článku 267 SFEU není kontradiktorní povaha řízení podmínkou *sine qua non*. Nicméně z výše uvedených důvodů je třeba ji podle mého názoru považovat za nezbytnou podmínku při definování „soudu“ ve smyslu nařízení.

113. I když je možné, že se řízení přenesením na jiný orgán *stane* kontradiktorním (dokonce snadno), nepostačuje tato skutečnost sama o sobě k tomu, aby byl postupující orgán překlasifikován na „soud“ ve smyslu nařízení. Důvod je prostý: skutečná *inter partes*, kontradiktorní, část soudního řízení probíhá před soudem, nikoliv před notářem.

iii) Závěr ke druhé otázce

114. Z výše uvedených důvodů navrhuji, aby Soudní dvůr odpověděl na druhou otázku předkládajícího soudu následovně: Aby mohl být subjekt klasifikován jako „soud“ ve smyslu nařízení č. 1215/2012, musí se jednat o soudní orgán členského státu, který tvoří součást soudního systému daného členského státu. Nicméně i v případě pochybností se na takový subjekt může vztahovat definice pojmu „soud“, splňuje-li následující kritéria: i) je zřízen zákonem, ii) má trvalou povahu, iii) jeho jurisdikce je závazná, iv) řízení před ním má kontradiktorní povahu, v) aplikuje právní normy a vi) je nezávislý.

V – Závěry

115. Navrhuji, aby Soudní dvůr odpověděl na otázky, které mu položil Općinski sud u Puli-Pola (Městský soud v Pule, Chorvatsko) následovně:

První otázka

Nařízení č. 1215/2012 ze dne 12. prosince 2012 o příslušnosti a uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech je použitelné za takových okolností, jako jsou okolnosti projednávané věci, kdy je smlouva o užívání parkovacího místa uzavřená mezi soukromou osobou na straně jedné a subjektem ve vlastnictví orgánu veřejné správy na straně druhé, nejedná-li tento orgán v rámci výkonu veřejné moci.

Druhá otázka

Aby mohl být subjekt klasifikován jako „soud“ ve smyslu nařízení č. 1215/2012, musí se jednat o soudní orgán členského státu, který tvoří součást soudního systému daného členského státu. Nicméně i v případě pochybností se na takový subjekt může vztahovat definice pojmu „soud“, splňuje-li následující kritéria: i) je zřízen zákonem, ii) má trvalou povahu, iii) jeho jurisdikce je závazná, iv) řízení před ním má kontradiktorní povahu, v) aplikuje právní normy a vi) je nezávislý.